

LAUSUNTO

Viitaten oikeusministeriön lausuntopyyntöön korruptioepäilyistä ilmoittavien henkilöiden suojelusta (Dnro OM 10/69/2014), kiitämme mahdollisuudesta saada lausua asiasta ja esitämme kunnioittaen seuraavaa.

1. Nokian toimintaohjeet

Nokia suhtautuu erittäin vakavasti korruptioon sen kaikissa muodoissa ja kieltää omissa toimintaohjeissaan kaikenlaisen korruption Nokian liiketoiminnassa. Nokian toimintaohjeissa määritellään eettiset toimintatavat, joita henkilöstömme ja yhteistyökumppaniemme tulee noudattaa. Toimintaohjeet sisältävät myös tärkeitä liiketoimintaa koskevia ohjeita, joiden tavoitteena on antaa lisätietoa niille, jotka työssään ovat tekemisissä toimintaohjeissa käsiteltävien aihealueiden kanssa. Toimintaohjeissa käsitellään myös työntekijän vastuuta ja velvollisuutta ilmoittaa mahdollisista rikkomuksista ja auttaa rikkomuksia koskevissa tutkimuksissa.

1.1 Toimintaohjeiden vastaisesta toiminnasta ilmoittaminen

Nokian työntekijöillä on velvollisuus noudattaa toimintaohjeita ja velvollisuus tehdä viipymättä ilmoitus, jos työntekijä havaitsee jonkun toimivan toimintaohjeiden vastaisesti tai epäilee sitä.

Nokiassa huolista ja epäilyistä voi ilmoittaa luottamuksellisesti monin eri tavoin. Ilmoituksen voi tehdä esimiehelle, Nokian vaatimustenmukaisuudesta vastaavalle yksikölle (Ethics & Compliance) tai paikalliselle lakiosastolle (Legal & Compliance). Työntekijä voi myös ottaa kirjallisesti yhteyttä suoraan toimitusjohtajaan tai yhtiön hallitukseen.

Ilmoituksen voi tehdä nimettömänä. Ilmoituksessa ei tarvitse kertoa mitään sellaisia tietoja, joista työntekijän voisi tunnistaa, mutta siinä on kuitenkin annettava sellaisia ja

siinä määrin riittäviä tietoja, että Nokia voi ryhtyä selvittämään asiaa. Ilmoituksen vastaanottamisen jälkeen Nokia antaa ilmoitukselle seurantanumeron, jotta tutkimustiimi voi selvittää ja seurata asiaa.

1.2 Kostotoimista pidättäytyminen

Nokia on sitoutunut edistämään kulttuuria, jossa henkilöstö voi huoletta tehdä ilmoituksen mahdollisista toimintaohjeiden rikkomuksista. Nokia ei suvaitse minkäänlaisia rangaistustoimia henkilöä kohtaan, joka tekee ilmoituksen perustellusta syystä ja hyvässä uskossa.

Työntekijään, joka ryhtyy kostotoimenpiteisiin toista työntekijää kohtaan tämän tekemän ilmoituksen vuoksi, voidaan kohdistaa myös erilaisia kurinpitotoimia. Ääritapauksissa kyseeseen voi tulla myös työsuhteen päättäminen.

1.3 Prosessi ja tilastotietoa

Jokaiseen huolenaiheeseen ja epäilyyn suhtaudutaan Nokiassa vakavasti. Eettisten asioiden osasto (Ethics & Compliance) tarkistaa ilmoitukset ja ryhtyy viipymättä asianmukaisiin seurantatoimiin. Asiaa selvittämään voidaan esimerkiksi nimittää puolueeton osapuoli tai tarkastaja. Eettisten asioiden osasto (Ethics & Compliance) saattaa nimittää myös yhtiön sisältä ylemmän tason ”tutun esimiehen” johtamaan selvitystyötä. Eettisten asioiden osasto tutkii ilmoitetun tilanteen sen alkamishetkestä päättymiseen asti ja varmistaa siten, että asia tutkitaan perin pohjin.

Mikäli tutkimuksen lopuksi ilmenee, että Nokian toimintaohjeita on rikottu, eettisten asioiden osasto (Ethics & Compliance) päättää asianmukaisista korjaavista toimenpiteistä tai kurinpitotoimista. Lisäksi tutkimuksen lopputuloksesta kerrotaan ilmoituksen tekijälle kulloinkin sovellettavan lain ja säännösten puitteissa. Asiasta tiedotetaan myös kyseessä olevalle liiketoimintayksikölle, jotta siellä voidaan ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin.

Vuonna 2015 Nokian eettisten asioiden osasto tutki yhteensä 124 ilmoitusta yhtiön sisäisten toimintaohjeiden rikkomisesta. Näiden tutkimusten tuloksena 62 työntekijää irtisanottiin, 18 sai kirjallisen varoituksen ja 32 sai suullisen varoituksen.

2. Ehdotus ilmoittamisesta työpaikan sisällä

Tuemme työryhmän ehdottamia kohdassa 5.1.3.1 mainittuja suosituksia elinkeinonharjoittajille. Esitämme lisäksi, että suosituksessa tulisi ottaa huomioon raportointikanavan laajentaminen yrityksen ulkopuolisille tahoille avaamalla ilmoitusmahdollisuus esim. yrityksen ulkoisten verkkosivujen yhteyteen. Tätä kautta ilmoitusmahdollisuus ulottuisi myös muille kuin yrityksen omille työntekijöille, esim. toimittajille, asiakkaille ja muille sidosryhmille. Nokian näkemyksen mukaan edellä mainitun kaltainen raportointikanavan laajentaminen yrityksen oman henkilöstön ulkopuolelle on tärkeää yrityksen koko compliance -tilanteen ymmärtämiseksi.

3. Ilmiantajien suojeleminen

Kuten edellä kohdassa 1.1 todetaan, sisältyy Nokian ilmiantokanavaan mahdollisuus tehdä ilmoitus nimettömänä. Lisäksi Nokian ilmoituskanavan ja siihen liittyvän tutkintaprosessin olennainen osa on kieltä ryhtyä rangaistustoimenpiteisiin, mikäli ilmoitus on tehty hyvässä uskossa (myös kaikenlaiset kostotoimenpiteet ilmoituksen tekemisen johdosta on kielletty).

Nokian näkemyksen mukaan ilmoittajien suojeleminen on olennainen osa ilmoituskanavan toimivuutta ja sitä tulee edistää kaikin keinoin. Edellä esitetyn johdosta olemme täysin samaa mieltä ehdotuksessa todetun ilmiantajien suojelutarpeen kanssa ja nimettömän/luottamuksellisen ilmoittamisen tarpeesta. Tämän vuoksi yritysten tulisivat entisestään pyrkiä selventämään ohjeistuksiaan ilmiantajien suojelemiseksi ja tätä kautta lisäämään ilmiantokanavien toimivuutta sekä työntekijöiden luottamusta niihin. Edellä mainittu koskee myös ulkopuolisten tahojen vastaanottamia ilmoituksia, mikä edellyttää resurssien ja osaamisen lisäämistä ko. tahoissa.

4. Ehdotus ilmoittamisesta ulkopuoliselle taholle

Työryhmän ehdotus kansallisten korruption vastaisten sivujen perustamisesta on hyvä. Korruptiokäsitteen vaikeaselkoisuus ja korruptiivisen toiminnan hahmottaminen ovat työryhmän erittäin hyvin esiin nostamia ilmeisiä ongelmia ja em. verkkosivusto olisi näkemyksemme mukaan erinomainen kanava kansalaisten tietoisuuden lisäämiseksi. Tällaisella sivulla voisi mm. jakaa tietoa eettisestä liiketoiminnasta ja korruption ilmenemismuodoista konkreettisin ja mahdollisuuksien mukaan käytännönläheisin esimerkein.

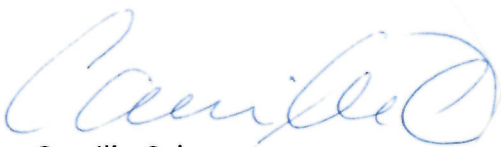
Nokian näkemyksen mukaan tiedotuksen ja ohjeistuksen kautta pitäisi lisätä kansalaisten tietoisuutta korruptiivisesta toiminnasta ja erilaisista jo olemassa olevista

ilmoituskanavista. Lisäksi viranomaisten välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa lisäämällä tulisi parantaa kansalaisten mahdollisuuksia ilmoittaa korruptiivisesta toiminnasta esim. tilanteissa, joissa henkilön omalla työntajalla ei ole ilmoituskanavaa käytössä.

Nokian kokemuksen mukaan ilmoituskanavan perustaminen ja sen toimivuuden varmistaminen edellyttää hyvää suunnittelua sekä ammattitaitoisia resursseja. Lisäksi kanavan ylläpito aiheuttaa hallinnollista työtä sekä kustannuksia. Edellä esitetyn johdosta tulisi Nokian näkemyksen mukaan verkkosivuston yhteyteen mahdollisesti perustettavaa ilmoituskanavaa harkittaessa, kiinnittää huomiota ainakin seuraaviin seikkoihin:

- Kanavan ylläpito ja resursointi
- Kanavasta vastuullisen tahon identifiointi
- Ilmoituksia vastaanottavien henkilöiden kompetenssien varmistaminen
- Luottamuksellisuuden takaaminen (esim. ilmoittajan anonymiteetin turvaaminen)
- Vastuu ilmoituksen perusteella tehtävästä tutkinnasta sekä tutkinnan ja tiedonkeruun resursointi
- Toimivalta tutkinnan perusteella tarpeelliseksi katsottavien jatkotoimenpiteiden toteuttamisesta ja seurannasta, esim. vastuu korjaustoimenpiteistä sekä muut jatkotoimenpiteet
- Tutkinnan kohteena olevan tahon rooli, erityisesti tilanteessa, jossa kohteella on oma ilmoituskanava

Kunnioittavasti,

Camilla Orko

VP, Head of Ethics and Compliance, Mobile Networks and Regions
Nokia Corporation